نىدەتتەن ساقلانۇ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق داۋىدى ءبىر تۇتاس جوسپارلايىق

ءۇرىمجى قالاسى:

دارەجەگە ءبولىپ دياگنوز قويىپ ەمدەپ، تۇرعىندارعا قولايلى الۋەمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت ۇتىمىن ارزىرلەدى

□ انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى يە شياۋمين

"الۋەمەتتىك اۋماق شيپاحاناسى وتباسىما جاقىن، ناۋقاس كورسەتۋگە توتەنشە قولايلى"، ـ دەدى 2022 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى ءۇرىمجى ەكونوميكالىق، تەحنيكالىق اشۋ رايونى (توۋتۇنحى رايونى) لۇيگۋ الۋەمەتتىك اۋماعىنىڭ تۇرعىنى ۋاڭ پىڭ. جاڭقىنان بەرى شيپاحانا ناۋقاستار كوبەيدى، ءۇرىمجى قالاسى الۋەمەتتىك اۋماق دەنساۋلىق ساقتاۋ، قىزمەت وتەۋ ورتالىعى (پۇنكتى)، اۋىل ـ قالاشىق شيپاحاناسى، قىستاق ەمحاناسى ەمدەۋدەن قىزمەت وتەۋ قابىلەتىن كۇش سالا ارتتىرىپ، ءتۇيىندى ادامدار شوعىرىنىڭ سالامات‌تىق دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جاقسارتىپ، ناۋقاستاردىڭ الدىمەن نەگىزگى ساپا تىدا كورىنۇىنە، تارتىپپەن شيپاحانا اۋسۇنا جەتەكشىلىك ەتىپ، تۇرعىندار‌دىڭ نەگىزگى ەمدەلۇى مەن نەگىزگى الۋەمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋىنەن يگىلىكتەنۇىن قامتاماسىزداندىردى.

دارەجەگە ءبولىپ باسقارىپ
ءتۇيىندى ادامدار شوعىرىن قورعايتىن قالىپتى ورناتتى

بيىل 81 جاسقا شىققان ياڭ شيۋجى ءۇرىمجى قالاسى دابانچىڭ رايونىنىڭ تۇرعىنى، مي قان تامىرى توسلۇ، جوعارى قان قىسىم سياقتى نەگىزدىك اۋرۋلارى بار.

"قاراڭىز، ياڭ شيۋجى كاريا 81 جاسقا كەلدى، نەگىزدىك اۋرۋى بار، سالامات‌تىق جاعىنان قىزمەت وتەتىن ءتۇيىندى ادامدارىمىز قاتارىندا ءار 3 كۇندە ءبىر تەلەفون جالعاپ، كاريانىڭ دەنساۋلىق جاعدايىن ۇعىنىپ تۇرامىز، وعان ءتۇيىندى ءمان بەرەمىز"، ـ دەدى ءۇرىمجى قالاسى دابانچىڭ رايونى يانحۇ الۋەمەتتىك اۋماعى دەنساۋلىق ساقتاۋ، قىزمەت وتەۋ ورتالىعىنىڭ كلينيكالىق كومەكشى شيپاگەرى ۋاڭ فيفي كوميپوتەردەگى تۇرعىندار ارحيۋى كەستەسىن كورسەتتى.

يانحۇ مالىسىندە ءتۇيىندى تۇردە ءمان بەرۇگە ءتيىستى ياڭ شيۋجى سياقتى كاريادان 800 نەشە ادام بار. ءۇرىمجى قالالىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالامات‌تىق كوميتەتى نەگىزگى ساتى دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالامات‌تىق ءبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى جاڭ لي بىلاي دەپ تانىستىردى: تۇتاس قالادا‌عى نەگىزگى ەمدەۋ قۇرىلىمدارى ءتۇيىندى ادامدار شوعىرىنىڭ دەنساۋلىق حاۋىپ ـ قاتەرى دا‌رەجەسىن تۇسپالداۋعا ساي دارەجەگە ءبو‌لىپ باسقارىپ، تۇرعىندارعا سالامات‌تىق باسقارۇ جانە ەمدەۋ جاعىنان باعىتتامالى قىزمەت وتەدى.

ياڭ شيۋجى كاريادا تەلەفون جالعاپ جاعداي ۇعسۇ بارىسىندا باۋ فيفي ونىڭ وتباسىنداعىلاردان كاريانىڭ جاقىنان بەرگى دەنساۋلىق جاعدايىن ۇعسۇ ارقىلى كاريادا انتيگەندىك تەكسەرۇ جۇرگىزۇگە جەتەكشىلىك ەتىپ، كاريانىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇسپەن جۇعمەدالعاندىعىن، سوندا‌ي ـ اق جوتەلۇ، دارەمنسىزدەنۇ سياقتى بەلگىلەردىڭ پايدا بولعاندىعىن بايقادى.

باۋ فيفي ءۇرىمجى قالاسى دابانچىڭ رايوندىق حالىق شيپاحاناسىمەن دەرەۋ بايلانىسىپ، وسى شيپاحاناداعى شيپاگەرلەر‌دىڭ تۇسپالداۋى ارقىلى كاريانى شيپاحاناعا جاتپ ەمدەلۇ كەرەك دەپ قارايدى. الەۋمەتتىك اۋماق دەنساۋلىق ساقتاۋ، قىزمەت وتەۋ ورتالىعى ارناۋلى اۋتوكولك ورنالاستىرىپ، كاريانى دابانچىڭ رايوندىق حالىق شيپاحاناسىنا جاتپ ەمدەلۇگە جەتكىزدى.

ءۇرىمجى قالاسى دابانچىڭ رايوندىق حالىق شيپاحاناسى قىزۇ امبولاتوريالىق جاۋاپتىسى ما يافي بىلاي دەپ تانىستىردى: كاريا 2022 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى اۋرۋحاناعا كىردى، ەمدەۋ ارقىلى كاريانىڭ اۋرۋ جاعدايى قازىر كورنەكتى جاقسارىدى، بىرنەشە كۇن باقىلاۋاننان كەيىن، شيپاحانادان شعۇنا بولادى.

باۋفيفي تىلشىگە تۇرعىنداردىڭ دەڭسا‌ۋلىق جاعدايىن دەر كەزىندە تەلەفون جالعاپ ۇعسۇپ تۇرۇدان سىرت، ۇنەمى تۇرعىنداردىڭ وتباسىلارىنا بارىپ قىزمەت وتەپ، تۇرعىنداردىڭ قان قىسىمىن، قانت قۇرامىن ولشەپ تۇراتىندىقتارىن ايتتى. ەگەر تۇرعىنداردىڭ جايسىزدانۋىپ تۇرعا‌نىن بايقاسا، نەگىزگى ەمدەۋ جاعىنان قىزمەت وتەۋمەن بىرگە، ولار تاعى تۇرعىنداردىڭ ءداري دەستەتۇنە، انتيگەندىك تەكسەرۇ جۇرگىزۇنە جەتەكشىلىك ەتىپ، تۇرعىنداردى جوعارى دارەجەلى شيپاحانا‌عا جەتكىزۇگە تۇرا كەلسە، شيپاحانانىڭ قاتىستى بولمەدەرىمەن بايلانىس جاساپ، ولارعا كومەك كورسەتەدى.

وتباسى شيپاگەرلەرى
ينتەرنەت جەلىسىندە دارەجەگە ءبولىپ دياگنوز قويىپ ەمدەۋدىڭ جاڭا ۇلگىسىن سكە قوستى

"جۇكتى بولعانىما 5 ايدان استى، لياڭحۋاچيگۇڭ ءدارىسىن دۇرىس ءىشپەمە بولا ما"؟ "بالامنىڭ جوتەلىنە قانت قويمالجىڭىنىڭ سەپتىگى كوپ تيمەدى، ودان باسقا نە بەرە‌مىن"؟ "قىزۇم قايتتى، ءبىراق دەنە قۇاتسىم السىرەپ تۇر، قايتسەم بولار"؟

ءۇرىمجى ەكونوميكالىق، تەحنيكالىق اشۋ رايونى (توۋتۇنحى رايونى) لۇيگۋ الۋەمەتتىك اۋماعى شيپاحاناسىنىڭ مەڭگەرۇشى شيپاگەرى لي گۇيتاڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: جۇقتان بەرى جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇسپەن جۇعمەدالعان جاستاردىڭ كوبى ينتەرنەت جەلسى ارقىلى كەڭەس سۇرايتىن بولدى. شيپاحانا‌عا كەلەتىندەردىڭ كوبى كاريالار. ءجۇرىس‌تۇرسى قولايسىز كاريالار جونىنەن ولاردىڭ پەرزەنتتەرى ينتەرنەت جەلسىندە بەينە ەكران ارقىلى تەكسەرتىپ كەڭەس سۇراپ تۇردى، الۋەمەتتىك اۋماق شيپاحاناسى تاعى ارناۋلى ادام شعارىپ، ناۋقاستارعا قاجەتتى ءداري ـ دارمەكتى ولاردىڭ وتباسىلارىنا جەتكىزىپ بەردى.

1 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى تاڭ ءسارى، جەرگە جارىق تۇسپەي لي گۇيتاڭ تۇرعىن لي چيۋاڭرىنىڭ جالعاعان تەلەفونىن الادى. "تەلەفون جالعاپ اۋرۋ جاعدايىن ۇعساتىن ناۋقاستار ءار كۇنى ۇزىلمەيدى، قول تەلەفونمەن 24 ساعات اشىق تۇرادى. تۇرعىنداردىڭ ءدارىنى دۇرىس تۇتىنۇىنا جەتەكشىلىك ەتىپ، ابىرجعان كوڭىل كۇيدەن ارىلۇىنا كومەكتەسەمىز"، ـ دەدى لي گۇيتاڭ.

جاڭ لي بىلاي دەپ تانىستىردى: ءۇرىمجى قالاسى دارەجەگە ءبولىپ دياگنوز قويىپ ەمدەۋدىڭ جاڭا ۇلگىسى جونىندە بەلسەنە نزدەنىس جاساپ، تۇتاس قالا تۇرعىنداردىڭ ءارقايسى نەگىزگى ساتى ەمدەۋ قۇرىلمدارىنداعى وتباسى شيپاگەرلەرىنىڭ تەلەفون جاريالاپ، تەلەفون، ۇيشين سياقتى تاسىلدەردەن يكەمدى پايدالانىپ، ينتەرنەت جەلسىندە ناۋقاس جاعدايىن ۇعسۇدىڭ الستان ۇعسۇ، قولايلى بولۇ ەرەكشەلىگىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، قاي ۋاقىتتا، قاي جەردە بولسىن، كاسپىتىك جەتەكشىلىك ەتىپ، ءۇتىۋىندى ادامدار شوعىرىنىڭ دەر كەزىندە ەمدەلۇدىن شىن مانىندە قامتاماسىزداندىرىپ، قالىڭ ەمدەلۇ سۇرانىسىنا عىلمي، جوعارى ءۇنەمدى ءبولىپ جەتەكشىلىك ەتۇ رولىن اتقارىپ، ينتەرنەت جەلسىنەن تىس ەمدەۋ بايلانىسىڭ ەمدەۋ قىسمىن ءۇنەمدى باسقارا‌تىن، ساپالى ەمدەۋ بايلانىسىڭ ءورىسىن كەڭەيتىپ، ۇزارتىپ، ناۋقاستاردى دارەجەگە، ساتىعا ءبولىپ كورۇدى قامتاماسىزداندىردى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ادامدارىڭ قار ـ مۇزعا دەگەن ىنتاسى جىلدان ـ جىلعا ارتىپ، مۇز الاڭىنا، قار شاڭعى الاڭىنا باراتىندار كوبەيدى، كەڭەس سۇرايتىندار، ۇعساتىندار مەن ات سالىساتىندار ءتىپتى دە كوبەيدى، جارىس تۇرلەرى دە اناعۇرلىم كوبەيە ءتۇستى. 2022 ـ جىلدىڭ وزىندە، اتالعان قوعام شينجياڭ دالا قار شاڭعى قالاسى ۇتىسپالى جارىسى جانە شينجياڭ قار ـ مۇز جالپىلىق ءتۇر جارىسى سياقتى كوپ ءتۇرلى بۇقارالىق جارىس قيمىلدارىن ۇستىنە الپ وتكىزدى.

"قوعامعا مۇشە بولدىق، ادام كوبەيسە، كۇش تە معىم بولادى". قوعامنىڭ القا مۇشەسى، سىڭار تاقتايمەن سىرعاناۋ ماماندار گرۋپپاسىنىڭ باستىعى شۇي شيۋجۋان بىلاي دەدى: قوعام كۇشىنەن پايدالانىپ، ءۇرتىس 4 جىل قار ـ مۇز قىسقى لاگەرىن ۇيىمداستىرىپ، جاستار مەن ورەندەرگە شاڭعى تەبۇدى ۇيرەتىپ كەلەمىن. قاربالاس بولعانىمەن، قايراتىم تاسقىنداي تۇسەدى. "جارىس پەن قيمىل تۇرلەرىنىڭ تاعى دا كوبەيۇىن، جاستار مەن ورەندەردى دەنە تاربيە جاريسىنا باۋراپ، قار ـ مۇز سپورتىنا بولعان اۋەسىن ارتتىرۇعا مۇمكىندىك جاساۋدى ۇمت ەتەمىن".

سوڭعى جىلدارداں بەرى، اتالعان قوعام قار ـ مۇز سپورتىن مەكتەپتەرگە ەنگىزۇ سياقتى قيمىلدار ارقىلى دالا شاڭعىسى، بيىك تاۋ شاڭعىسى جانە دالالىق دوڭگەلەكتى كونكيمەن سىرعاناۋ سياقتىلاردى جالپىلاستىردى. "جازدا دالالىق دوڭگەلەكتى كونكيمەن سىرعاناۋ، قىستا مۇزدا سىرعاناۋ، قار شاڭعى تەبۇ كەرەك"، ـ دەدى فۇ يۇڭ. 2018 ـ جىلدان بەرى، قوعام ءۇرىمجى قالاسىندا بىرنەشە ورتا، باستاۋىش مەكتەپ، تەرەمەن بىرلەسىپ، جاستار مەن ورەندەردىڭ ۇزاق ۋاقىتتىق، جۇيەلى، كاسىپتىك دالا شاڭعىسى، دوڭگەلەكتى كونكيمەن سىرعاناۋ كۇرسىن اشتى، سوندا‌ي ـ اق جاستار مەن ورەندەرگە باعىتتاپ دالا شاڭعى، دوڭگەلەكتى كونكيمەن سىرعاناۋ كۇرسى جۇيەسىن ورناتتى.

قار ـ مۇز اۋەسكەرلەرىنىڭ كوبەيە تۇسۇنە ساي، جاتتىقتىرۇشىلار مەن تورەشىلەر جەتىسپەي قالدى. قوعام جاتتىقتىرۇشىلار مەن تورەشىلەردى باۋلۇدى دا بەلسەنە سايكەسىتىرىپ، 2021 ـ جىلدىڭ وزىندە تۇتاس شينجياڭ كولەمىندە 11 كەزەڭ جاتتىقتىرۇشىلاردى تاربيەلەۇ كۇرسىن اشپ، ءار كەزەكتە 40 ادام تاربيەلەدى؛ 4 كەزەڭ تورەشىلەر كۇرسىن اشپ، ءار كەزەكتە 30 ادام شاماسىندا تاربيەلەدى. ءۇرىمجى قالاسىنىڭ تۇرعىنى لۇيۇ زىچاۋ 2021 ـ جىلى 5 ـ ايدا كۇرسقا قاتىناسىپ، حالقارالىق قار ـ مۇز بەلسەن قوعامنىڭ 1 ـ دارەجەلى تورەشى تولىمدىلىعىنا يە بولعانىن كەيىن، قازىرگە دەيىن 4 رەتكى جارىستىڭ تورەشى قىزمەتىنە قاتىناستى. "جۇيەلى باۋلىنعانىن كەيىن، ءتىپتى دە قالىپا ءتۇسپ، ءتىپتى دە ماماندىققا توسەلە ءتۇستىم". لۇي زىچاۋ: مۇنان دا جوعارى دارەجەلى، مۇنان دا كوپ تۇرلەردەن كۇالىك الۋعا دايىندىق كورۇدەمىن، ـ دەدى.

پارتيا 20 ـ قۇرلتايى بايانداماسىندا دەنە تاربيە قىزمەتىنە اناعۇرلىم ايقىن تالاپتار قويىلدى: "جالپى حالىقتىق دەنە شىنىقتىرۇ قيمىلىن كەڭ كولەمدە ورىستەتپ، جاستار مەن ورەندەردىڭ دەنە تاربيە قىزمەتىن كۇشەيتىپ، بۇقارالىق دەنە تاربيە مەن باسەكەلىك دەنە تاربيەنى جان ـ جاقتى دامىتۇدى جەبەپ، دەنە تاربيەدە قۇاتتى ەل قۇرۇدى جەدەلدەتۇ كەرەك". فۇ يۇڭ بىلاي دەدى: "بۇل قوعامىمىزدىڭ قىزمەتىنە ايقىن بەتالىس كورسەتپ بەردى. ءبىز قوعام دەستەرىن ۇزدىكسىز دامىتىپ، دەنە تاربيەدە قۇاتتى ەل بولۇ تالەگىنىڭ ورىندالۇىنا شينجياڭ دەنە تاربيەشىلەرىنىڭ كۇشىن قوسامىز".

(باسى 1 ـ بەتتە)

دامۇ نەگىزىن اناعۇرلىم بەكەمدەيمىز

اۋىل شارۋاشىلىعى ـــ بۇكىل رايونىنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇىنىڭ ىرگە تاسى، استىق حاۋىپسىزدىگى ـــ "سەنىمنىڭ" تيانا‌عى. 2022 ـ جىلدا شينجياڭ استىق ەگىس اۋدانى، بىرلىك ءونىمى، جالپى ءونىم مولشەرى سىندى ءۇش بىردەي ارتۇدى جۇزەگە اسىرىلىپ، استىق تىڭ ءونىم مولشەرى ءۇرتىس 7 جىل ارتتى، اس كەسەمىزدى ءوز قولىمىزدا مىقتاپ ۇستاۋىمىز كەرەك.

قازىر بۇكىل رايوندا‌عى دۇمبە ءبيداي قىستان ءوتۋ مەزگىلىنە ءساتتى ءوتتى، سولاي بولسا دا، استىق ەككەن شارۋالار تىنىم العان جوق. "بۇرىن قارا كۇشكە سۇيەنەتىنبىز، قازىر تەحنيكا‌عا سۇيەنەمىز". شونجى اۋدانى شيەيۋان قالاشىعى لۇشۇحزى قىستا‌عىنىڭ تۇرعىنى فىڭ رۇگاڭ بىلاي دەدى: وسى جىلدارى زەردەلى سۋارۋ، توپىراقتى ولشەپ تىڭايتقىش سەپتەۋ سياقتى تەحنيكالاردى قولدانۋ جالپىلاسىپ، ءبيدايدىڭ ءوندىرىس قۇاتى زور مولشەردە جوعارىلادى، سونىمەن بىرگە حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ پايدالانۋ مولشەرى ۇشتەن ەكسىندەي تومەندەپ، استىقتى جاسىل، جوعارى ءونىمدى ەگۇ جۇزەگە استى.

"ءبىز اتىز باپتاۋدىڭ ەڭ جاڭا تەحنيكالارىن مقتاپ يگەرىپ، ۇيرەنسەپ، كوكتەمگى ەگستىڭ زاتتىق ماتەريال دايىندىعىن الدىن الا ويداعىداي دەستەپ، بيىل تاعى دا مول ءونىم الۋعا كۇش سالامىز". فىڭ رۇگاڭ بىلاي دەدى: بيىل ءدان تويىندىرۇعا، ءتۇسىمدى ارتتىرۇعا، ساپانى جوعارىلاتۇ شارالارىنا كۇش سالىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتى، اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىن پايدالانۇدى ونان ارى ازايتىپ، بۇكىل رايونىنىڭ استىق حاۋىپسىزدىگىنە كوبىرەك ۇلەس قوسامىز.

قاتىناس ـــ مەملەكەتتى گۇلدەندىرۇ دەڭ ءتۇيىنى، مەملەكەتتى كۇشەيتۇدەڭ نەگىزى. 2022 ـ جىلى شينجياڭنىڭ قاتىناس نەگىزدىك قۇرىلىسلارى قۇرىلىسنىڭ جەتىستىكتەرى كورنەكتى بولدى، تاشقورعان حونچيراپ اۋەجايى، موڭعۇلكۇرە تۇلپار اۋەجايى، ارال تارىم اۋەجايى سىكە قوسىلدى؛ حوتاننان چارقىلىققا دەيىنگى تەمىر جولدا پويىز قاتناپ سىكە قوسىلىپ، شينجياڭدا وڭتۇستىك ـ سولتۇستىك شينجياڭ تەمىر جولى قوس اينالما جەلىسى قالىپتاستى؛ S254 جەلىسىنىڭ لوپنۇردان چەرچەڭگە دەيىنگى تاس جولى، جەتىمبۇلاقتان چارقىلىققا دەيىنگى جوعارى قارقىندى تاس جول قاتارلى كوپتەگەن نىساندارى سالىنىپ بولىپ، اۋتوكولك قاتناپ، بۇكىل رايوندا‌عى جوعارى قارقىندى (1 ـ دارەجەلى) تاس جولدىڭ ۇزىندىعى 10 مىڭ كيلومەتردەن اسىپ، "شينجياڭنىڭ دىنىندە شەجبەر قالىپتاستىرۇ، شينجياڭنان كىرىپ ـ شىعۇدى تەزدەتۇ، وڭتۇستىك ـ سولتۇستىك شينجياڭدى تۇركىلەستىرۇ، شەكارادان كىرىپ ـ شىعۇدى ۇلاستىرۇ" نىسانا‌سى جەدەل جۇزەگە استى. قاتناستا‌عى ۋاقىت ۇنەمدىلىگى مەن سولتۇستىگىنىڭ ۇقىت ـ وڭتۇستىگى مەن قىزمەتكەرلەرى ادالدىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ، ىنتا‌ماقتاسا سەلبەسۇ، قامال الىپ، قينىلىسقا تاردى جەڭۇ رۇحىن اسقاقتاتىپ، تەحنيكالىق قىزمەتى كومپەتەنسىنىڭ شۇجيى جاڭ جيانبين مىنالاردى ءبىلدىردى: 2023 ـ جىل جۇندۇڭ اشۇ رايونىنىڭ ەكىنشى 10 جىلدىق داۋىعا وتەتىن باستاما جىلى، جاڭا ءبىر جىلدا، اشۇ رايونى، ءبىر جاعىنان، كومىر جاعىندا جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى بولۇعا تيپ وزگەرتۇدى يگەرۇگە، ەندى ءبىر جاعىنان، جاڭا ەنەرگيانى دامىتۇدى، زورايتۇدى يگەرۇگە تاباندى بولىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى، اينالمالى ەكونوميكالىق كاسىپ سالالارى شوعىرىن تۇلعالاپ، جۇندۇڭ وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن قۇرادى. سونىمەن بىرگە "كاسىپ سالالارى ەكولوگيا شەجبەرى" قۇرىلىسىن دىڭكەرلەي كۇشەيتىپ، باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارى تىزبەگى ارقىلى قامداۋ تىزبەگىنىڭ سەرپىمدىلىگى مەن حاۋىپسىزدىك ورەسىن جوعارىلاتىپ، مەملەكەتتىك جالپىلىق ەنەرگيا قامتاماسىزدىعى بيىگىن جاپىپاي تۇلعالاپ، وسى زامانعى ەنەرگيا ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن بار كۇشپەن ىلگەرىلەتەدى.

دامۇدىڭ ەرەكشەلىگىن ءتيپتى دە كورنەكتىلەندىرەمىز

شينجياڭنىڭ ەنەرگيا بايلىعى مەملەكەتتىڭ ەنەرگيا بايلىعى حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇ، "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" قۇرىلىسىنا قىزمەت وتەۋ سياقتى جاقتاردا‌عى ەرەكشەلىگى ارقىلى جاڭا ۇلگىدەگى بولۇ تابىلادى.

2022 ـ جىلى شينجياڭنىڭ مۇناي،گاز كاسىپ سالاسىنان قۇانىشتى حابارلار ءجيى ەستىلدى. تارىم مۇنايلىعى تۇتاس جىلدا 33 ميلليون 100 مىڭ تونا‌نا مۇناي، گاز ءوندىرىپ، تاريحي جاڭا ورەنىن جارا‌تىپ، مۇناي، گاز ءوندىرۇ مولشەرىنىڭ بالاماسى ءۇرتىس 6 جىل بويى ميلليون تونا‌نادان جوعارى ارتتى؛ شينجياڭ مۇنايلىعى تۇتاس جىلدا 17 ميلليون 480 مىڭ تونا‌نا مۇناي، گاز ءوندىرىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن ءبىر ميلليون تونا‌نا ارتىپ، ءۇرتىس 4 جىل بويى ميلليون دارەجەلى شارىقتاۋدى جۇزەگە اسىردى.

"بولتىر تارىم مۇنايلىعى ينجەنەرياڭ تەحنيكا سالاسى باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ تالابى بويىنشا جەر شارىنىڭ تەرەڭ قابا‌تىنا قاراي ىلگەرىلەپ، تەرەڭ قابات ينجەنەرياڭ تەحنيكاسىنان قامال الۋ جا‌عىندا ءبىر قىدىرۇ جەتىستىكتەرگە قول جەتكىزىپ، ۇڭعىلاۋ، مۇناي، گاز الۋ جانە جەر بەتى تەحنيكالىق جۇيەلەرىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، تارىم مۇنايلىعىنىڭ مۇناي، گاز ءوندىرىس مولشەرى بالاماسىنىڭ 33 ميلليون 100 تونا‌نادان اسۇىنا تىرەك بولدى". تارىم مۇنايلىعى مۇناي، گاز ينجەنەرياسىن زەرتتەۋ اكادەمياسىنىڭ باستىعى ليۋ حۇڭتاۋ مىنالاردى ءبىلدىردى: 2023 ـ جىل تارىم مۇنايلىعىنىڭ "14 ـ بەسجىلدىق" جوسپارىدى جۇزەگە اسىرۇنداعى شەشۇشى جىل ءارى پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۇحىن ۇيرەنۇدەگى، دايەكتىلەندىرۇدەگى، تياناقتاندىرۇدا‌عى شەشۇشى جىل، تارىم مۇنايلىعى ينجەنەرياڭ تەحنيكا سالاسىنىڭ بارلىق كادرلارى مەن قىزمەتكەرلەرى ادالدىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ، ىنتا‌ماقتاسا سەلبەسۇ، قامال الىپ، قينىلىسقا تاردى جەڭۇ رۇحىن اسقاقتاتىپ، تەحنيكالىق قىزمەتى كومپەتەنسىنىڭ شۇجيى جاڭ جيانبين مىنالاردى ءبىلدىردى: 2023 ـ جىل جۇندۇڭ اشۇ رايونىنىڭ ەكىنشى 10 جىلدىق داۋىعا وتەتىن باستاما جىلى، جاڭا ءبىر جىلدا، اشۇ رايونى، ءبىر جا‌عىنان، كومىر جا‌عىندا جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى بولۇعا تيپ وزگەرتۇدى يگەرۇگە، ەندى ءبىر جا‌عىنان، جاڭا ەنەرگيانى دامىتۇدى، زورايتۇدى يگەرۇگە تاباندى بولىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى، اينالمالى ەكونوميكالىق كاسىپ سالالارى شوعىرىن تۇلعالاپ، جۇندۇڭ وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن قۇرادى. سونىمەن بىرگە "كاسىپ سالالارى ەكولوگيا شەجبەرى" قۇرىلىسىن دىڭكەرلەي كۇشەيتىپ، باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارى تىزبەگى ارقىلى قامداۋ تىزبەگىنىڭ سەرپىمدىلىگى مەن حاۋىپسىزدىك ورەسىن جوعارىلاتىپ، مەملەكەتتىك جالپىلىق ەنەرگيا قامتاماسىزدىعى بيىگىن جاپىپاي تۇلعالاپ، وسى زامانعى ەنەرگيا ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن بار كۇشپەن ىلگەرىلەتەدى.

ەسكىتى اناعۇرلىم ايقارا اشامىز

جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى رەتىندە، شينجياڭ سىرتقا ەسىك اشۇ ـــ دامۇ باسىمدىعىنىڭ تياناعى ءارى ورايى تياناعى.

2022 ـ جىلدىڭ الدىڭعى 11 ايىندا شينجياڭنىڭ سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 219 ميلليارد 400 ميلليون يۇانعا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 59.8% ارتىپ، بۇكىل ەلدىڭ ارتۇ قارقىنىنان 51.2 پايىز جوعارى بولىپ، ارتۇ قارقىنى مەملەكەت بويىنشا ءبىرىنشى ورىندا تۇردى. شينجياڭنىڭ سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى العاش رەت 200 ميلليارد يۇاندىق وتكەلدەن ءوتىپ، تاريحتاعى جاڭا ورەنى جارا‌تتى.

"باس شۇجي شي جينپيڭ جاڭا جىلدى قۇتتىقتاۋ سوزىندە تىلگە العان 'جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ سەرپىمدىلىگى كۇشتى، كومەسكى كۇشى زور، ومىرشەڭدىك كۇشى جەتكىلىكتى، ۇزاق ۇاقىت جاقسارا‌تىن نەگىزگى اۋقىم ءالى دە وزگەرمەيدى' دەگەن ءسوز ءبىزدىڭ بيىلعى قىزمەتتى جاقسى دەستۇ سەنىممەندى ءتۇستى". ءۇرىمجى كەدەن مەكەمەسىنە قاراستى قورعاس كەدەن مەكەمەسى تەكسەرۇ 3 ـ ءبولىمىنىڭ باستىعى ءدىلىار ابدۇالي مىنالاردى ءبىلدىردى: شەكارا وتكەلى ءبىرىنشى شەبىندەگى قىزمەتكەر رەتىندە، "مەملەكەت قاقپاسىنىڭ قورعاۋشىسى" جاۋاپكەرشىلىگىمدى ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، سىرتقى ساۋدانى جەبەۋ، ورنىقتىرۇعا، ساپانى جوعارىلاتۇ شارالارىنىڭ تياناقتانۇىن تىڭعىلىقتى جەبەپ، كاسىپورىندارىڭ ارماندا‌عان دەستەرىنە قادالعان ءىزار اۋدارىپ، كاسىپورىندارىڭ قينىشسىلىقتان ارىلۇىنا كومەكتەسىپ، ءۇس جۇزىندەگى ماڭىزدى تەرەزەلىك ورىنعا تايانىش ەتىپ، كوپ ءتۇرلى ايىرباس ۇلگىنى بەلگىلەپ، بۇكىل شينجياڭدا‌عى، ءتىپتى، باتىس سولتۇستىكتەگى ەڭ ءىرى شەكارا اتتا‌عان ەلەكترونداى ساۋدا كاسىپورنى بولۇىنا قۇلشىنادى.

(ءتىلشى لۇي ي، قاتىناسقان تىلشىلەر لۇ فىڭاۋ، حي حۇڭۇي، يۇي جيا‌ڭيان، ما ينيك، چىن چيا‌ڭۇي، ەرىكتى ءتىلشى ۋاڭ چيانشي)